

KUSTBEVAKNINGEN

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Organisatorisk enhet
Rättsenheten
Planerings- och
analysenheten

Handläggare
Susanna Hedenmark
Jennie Larsson

Datum
2025-12-08

Dnr
2025-1911:4

Informationssäkerhetsklassificering
Begränsat skyddsvärde

Ert datum
2025-09-25

Er referens
LI2025/01620

Remissvar avseende EU-kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordningar för perioden 2028–2034 om bland annat inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och hav, välbefinnande och säkerhet och om villkor för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma jordbrukspolitiken.

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, följande synpunkter att anföra under respektive förordning.

Inspel till det övergripande regelverket

- Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509

Kustbevakningen ser positivt på programmets målsättning (Artikel 2) om att stärka ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, stödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken, bidra till förbättrat miljöskydd, omställning till klimatneutralitet och klimatanpassning, stärka migrationshanteringen och gränsförvaltningen, samt stärka beredskap, försvaret och säkerheten, detta genom en sammanslagning av 8 sektorsspecifika regelverk och skapandet av detta gemensamma övergripande regelverk för en övergripande EU-fond.

Förslaget berör flera delar av Kustbevakningens verksamhet, framförallt kopplat till fiskeriövervakning och kontroll, miljöräddning till sjöss, krisberedskap och totalförsvaret, gränskontroll och brottsbekämpning, sjöövervakning, samt övervakning av kritisk undervattensinfrastruktur. Kustbevakningen stöttar därmed de utvalda specifika målen i förordningen (Artikel 3), såsom (a) att stödja unionens hållbara välbefinnande i alla regioner genom att (iii) stödja en omställning till unionens energi- och klimatmål för 2030, 2040 och 2050, (iv) stödja den digitala omställningen till en säker och tillförlitlig infrastruktur och digitala tjänster, stödja forskning, utveckling och innovation, (viii) förbättra unionens transportinfrastruktur och bidra till fullbordandet av det transeuropeiska transportnätet, samt

POSTADRESS

Kustbevakningen
Box 536
371 23 KARLSKRONA

TELEFON

0776-70 70 00 (växel)

TELEFAX

0455-105 21

E-POST OCH INTERNET

registrator@kustbevakningen.se
www.kustbevakningen.se

(x) stödja effektiv vattenförvaltning, kvalitet och resiliens, miljöskydd, klimatanpassning, klimatreiliens och begränsa och sanera föroreningar i högre grad.

Kopplat till krisberedskap och totalförsvär välkomnas även formuleringen att stödja unionens försvarsförmåga i alla regioner (Artikel 3(b)), genom att bland annat (i) stärka unionens militära rörlighet och utveckla TEN-T-infrastruktur med dubbla användningsområden, samt (iii) stärka unionens säkerhet genom att förbättra förmågan att upptäcka, förebygga och reagera på hot, bland annat genom att stärka kritisk energi- och transportinfrastruktur och cybersäkerhet. Med tanke på det förändrade omvärldsläget och pågående störningar på infrastruktur under vattenytan, vill Kustbevakningen även förtydliga att detta även bör gälla kritisk undervattensinfrastruktur.

Kustbevakningen ser vidare att en sammanslagning kan leda till bättre synergier mellan de olika politikområden som omfattas av den nya fonden (Artikel 1), samt välkomnar att stödet kommer att anpassas till lokala behov och sammanhang tack vare fördelningen enligt de nationella och regionala partnerskapsplanerna (NRP-planerna) och Interregplanen (Artikel 5). Vidare ser Kustbevakningen positivt på bestämmelsen om flexibilitetsbelopp i NRP-planerna (Artikel 14), som ger nya möjligheter för medlemsstater att omfördela motsvarande 25 % av unionens ekonomiska bidrag, detta för att täcka en del av de åtgärder som vidtas för att hantera skador som orsakats av en kris.

Vidare i Artikel 5 fastställs det att Kommissionen och medlemsstaterna ska genomföra anslagen från unionens budget och eventuella ytterligare medel som tilldelas de nationella och regionala partnerskapsplanerna och Interregplanen, inom ramen för delad förvaltning. Enligt Artikel 6 är det upp till varje medlemsstat att organisera och genomföra ett omfattande partnerskap för framtagandet av den nationella och regionala partnerskapsplanen och varje kapitel, ett s.k. flernivåstyre. Det är dock en aning oklart exakt hur denna process kommer att ske och hur det kommer att säkerställas att berörda myndigheter får delta. Artikel 6.5 beskriver vidare att Medlemsstaterna får göra undantag från kraven på partnerskap och flernivåstyre för det unionsstöd som fastställs i förordning (EU) 202X/XX [gränsförvaltning] och förordning (EU) 202X/XX [inre säkerhet] om medlemsstaten vederbörligen motiverar detta i sin plan. Med referens till ovan skrivelser anser Kustbevakningen det vara av yttersta vikt att involveras tidigt i planeringen och få vara med och utforma den nationella och regionala partnerskapsplanen, specifikt relaterat till fonderna där Kustbevakningens verksamhet berörs och påverkas. Dessa är: a) förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma fiskeripolitiken, till europeiska världshavspakten och till unionens havs- och vattenbrukspolitik (COM/2025/559), b) för regional utveckling inbegripet för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) och Sammanhållningsfonden (COM/2025/552), c) om inrättande av den Europeiska socialfonden (COM/2025/558), d) om inrättande av unionsstödet för inre säkerhet (COM/2025/542), samt e) för genomförandet av den europeiska integrerade gränsförvaltningen och för den gemensamma viseringspolitiken (COM/2025/541). Kustbevakningen anser även att detta behöver förtydligas tidigt i den nationella processen, så att det säkerställs att rätt myndigheter får delta i framtagandet av de olika kapitlen i NRP-planen.

Kustbevakningen identifierar en risk i att vissa politikerområden, kan förfördelas på bekostnad av andra, samt att detta i sin tur kan leda till regionala skillnader mellan olika medlemsstater. Det är till exempel viktigt att områden inte riskerar ”falla mellan stolarna” genom att fonderna hänvisar till varandra för finansiering, detta då vissa områden, till

exempel säkerhet och klimatanpassning, förekommer i flera fonder. Kustbevakningen önskar därför mer klarhet i hur detta skall hanteras och i hur risken kan förebyggas. Här önskas mer specifikt ökad tydlighet gällande hur kommissionen och medlemsstaterna ska säkerställa samstämmighet och komplementaritet mellan fonden och andra sammanslagna EU-fonder (Artikel 7), såsom Europeiska konkurrenskraftsfonden, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), Erasmusprogrammet och instrumentet Europa i världen.

Kustbevakningen välkomnar förslaget om en programbudget på 865 076 000 000 euro fördelat på de specifika områdena, men ser oroväckande på att den lägsta nationella bidragsnivån höjs till 60 % för mer utvecklade regioner (Artikel 20). En finansieringsgrad på enbart 40% riskerar att minska intresset för att söka EU-stöd från de olika sektorsspecifika regelverken, detta då den administrativa bördan anses hög i relation till verksamhetsbidraget. Vi saknar även möjligheten till driftstöd (100% finansiering) för tjänster av offentlig karaktär, vilket under pågående programperiod har varit ytterst värdefullt för Kustbevakningens verksamhet, särskilt den som relaterar till sjöövervakning, brottsbekämpning, samt bidrag till EU:s säkerhet och gränsbevakning. Med dessa nya finansieringsbestämmelser ser Kustbevakningen en risk för att den förenkling av programmet som förväntas ske, får motsatt eller ringa effekt om inte bidragsnivån höjs.

Inspel till de sektorsspecifika regelverken

- *Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om fastställande av villkoren för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden 2028–2034 (COM/2025/560)*

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, inga synpunkter att anföra.

- *Förslag till RÅDETS FÖRORDNING om ändring av förordning (EU) nr 1370/2013 vad gäller stödordningen för utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter (EU:s skolprogram) (COM/2025/554)*

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, inga synpunkter att anföra.

- *Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om ändring av förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller programmet för frukt, grönsaker och mjölk i skolan (EU:s skolprogram), sektorsspecifika interventioner, inrättandet av en proteinsektor, krav på hampa, möjligheten till handelsnormer för ost, proteingrödor och kött, tillämpning av tilläggsimporttullar, regler om försörjning i nödsituationer och vid allvarliga kriser samt säkerheter (COM/2025/553)*

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, inga synpunkter att anföra.

- *Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om fastställande för perioden 2028–2034 av villkoren för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma fiskeripolitiken, till europeiska världshavspakten och till unionens havs- och vattenbrukspolitik som en del av Nationella och regionala partnerskapsfonden som fastställs i förordning (EU) [NRPfonden] (COM/2025/559)*

Kustbevakningens ser positivt på formuleringen i skälen (10) om att den gemensamma fiskeripolitiken ska bygga på vetenskapligt baserat beslutsfattande och fullgörandet av

lämpliga kontroller och på nolltolerans i fråga om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, samt att medlemsstaterna bör ges stöd för att genomföra och säkerställa denna verksamhet. Det är dock oklart i förordningen huruvida öronmärkta medel för kontroll och datainsamling finns att tillgå. Om så inte är fallet så riskerar stöd till dessa insatser att konkurrera med insatser från andra områden, vilket kan påverka medlemsstaternas förmåga att genomföra effektiva kontrollinsatser.

Kustbevakningen ser även en risk för att fiskerikontroll och datainsamling kommer prioriteras olika i medlemsstaternas NRP:er vilket i sin tur kan påverka kvaliteten på den harmoniserade fiskerikontrollnivån och datainsamlingen inom hela EU. Kustbevakningen ser gärna att detta specificeras ytterligare och att stöd till kontrollåtgärder och datainsamling säkerställs och inte konkurrerar med övriga områden.

Kustbevakningens kontroll och tillsynsverksamhet får idag löpande bidrag från den pågående programperioden och ser en stark koppling mellan beviljat EU-stöd och ökad effektivitet i vår kontroll och tillsynsverksamhet. I tider då ökade kostnader och resurser tas i anspråk på grund av det stegrade beredskaps- och totalförvarsarbetet, utgör EU:s finansiella resurser för fiske en väsentlig grundsten. Om EU-andelen minskar till 40% i bidrag, innebär detta ett behov av ökad nationell medfinansiering. Kustbevakningen ser oroväckande på detta skifte och ser gärna att frågan om ökade nationella resurser som behövs för medfinansiering av fiskerikontroll, utreds och säkerställs.

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för regional utveckling inbegripet för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) och Sammanhållningsfonden som del av den fond som inrättats genom förordning (EU) [...] [förordningen om Nationella och regionala partnerskapsfonden] och om fastställande av villkor för genomförandet av unionsstöd till regional utveckling 2028–2034 (COM/2025/552)

Kustbevakningen deltar idag i olika Interregprojekt relaterade till miljöräddning till sjöss och sjöövervakning. Kustbevakningen ser positivt på att Interreg fortsättningsvis kommer att kunna användas som ett verktyg för att stödja (a) samarbete mellan angränsande regioner i syfte att främja en integrerad och harmonisk regional utveckling mellan intilliggande land- och sjögränsregioner (Artikel 7), samarbeta över (b) större transnationella territorier kring havsområden, samt samarbete för att (c) öka sammanhållningspolitikens effektivitet genom att främja utbyte av erfarenheter, innovativa metoder och kapacitetssuppletering.

Kustbevakningen välkomnar förslaget syfte under proportionalitetsprincipen (sidan 4) om att ytterligare öka redan påbörjade förenklingsinsatser för att minska administration och ena och konsolidera reglerna. Däremot ser Kustbevakningen även här att det ökade nationella medfinansieringskravet riskerar leda till att förenklingsreglerna får motsatt eller ringa effekt, detta då ansökningar och projekt inom Interreg kommer vägas mot arbetsbörda i relation till finansieringsgrad.

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska socialfonden som en del av den nationella och regionala partnerskapsplanen enligt förordning (EU) [NRP förordningen] och om villkor för genomförandet av unionens stöd till sysselsättning av god kvalitet, kompetens och social inkludering under perioden 2028–2034 (COM/2025/558)

Kustbevakningen ser positivt på att använda Europeiska socialfonden (ESF) som ett instrument för investeringar i Europas befolkning och i befolkningens framtid och beredskap. Kustbevakningen välkomnar framförallt det ökade stödet till social innovation (Artikel 4) i syfte att prova, utvärdera och skala upp innovativa lösningar, även på lokal eller regional nivå, för att tillgodose sociala behov i samarbete med relevanta partner. Vidare välkomnas även det ökade stödet till att möjliggöra partnerskap med arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationer (Artikel 7), vilken kan leda till ökad civil beredskap.

Kustbevakningen betonar även här behovet av förenklingsinsatser i administrationen och att detta bör ses i relation till den nationella medfinansieringsgraden.

- Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av unionsstödet för asyl, migration och integration för perioden 2028–2034 (COM/2025/540)

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, inga synpunkter att anföra.

- Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av unionsstödet för inre säkerhet för perioden 2028–2034 (COM/2025/542)

Kustbevakningens ser positivt på att de specifika målen för inre säkerhet (Artikel 3) utökades till fyra enligt det nya förordningsförslaget, där ett specifikt mål b) lades till om att stärka kritiska enheters motståndskraft och hantera säkerhetsrelaterade incidenter, risker och kriser inklusive interoperabilitet. Övriga tre stycken är samma som nuvarande programperiod: a) förebygga och bekämpa brottslighet; c) informationsutbyte; samt d) gränsöverskridande samarbete, vilka är fortsatt högst relevanta för Kustbevakningens verksamhet.

Kustbevakningen ser även positivt på att budgeten för inre säkerhet föreslås att utökas till 6 843 331 500 EUR i löpande priser för programperiod 2028-2034, vilket är 3,5 gånger så mycket finansiering som i den nuvarande perioden. Däremot ser Kustbevakningen oroväckande på det nya förslaget om att enbart 40% finansiering kommer från EU, vilket är en kraftig minskning jämfört med aktuella 75-100% medfinansiering. Detta kan komma att påverka möjligheten för Kustbevakningen att göra framtida ansökningar och projekt.

Kustbevakningen ser framförallt oroväckande på skrivelsen i skälen (8) om att unionsstödet inte bör täcka driftskostnader och verksamhet med anknytning till medlemsstaternas väsentliga uppgifter avseende upprätthållandet av lag och ordning och skyddet av den inre och nationella säkerheten. Skrivelsen är väldigt bred och riskerar utesluta flera av Kustbevakningens nuvarande stödberättigande verksamhetsområden, då dessa både bidrar till inre och nationell säkerhet, samtidigt som de bidrar till EU:s säkerhet. Detta behöver förtydligas ytterligare och att skrivelsen lägger till ordet ”enbart” i meningen ”Unionsstödet bör inte täcka kostnader med anknytning *enbart* till medlemsstaternas väsentliga uppgifter...”.

- Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av unionsstödet för Schengenområdet, för den europeiska integrerade gränsförvaltningen och för den gemensamma viseringspolitiken, för perioden 2028–2034 (COM/2025/541)

Kustbevakningen är positiv till de specifika målen (Artikel 3) och till den utökade budgeten till 15 396 750 000 miljarder EUR i löpande priser (Artikel 4), men har samma invändning om det minskade EU stödet, som anført till ovan förordning om inre säkerhet. Det ökade

nationella medfinansieringskravet och avskaffandet av driftkostnader kan göra det svårare för Kustbevakningen att i framtiden söka och nyttja medel från fonderna.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Lena Lindgren Schelin. I ärendets handläggning har deltagit verksjurist Susanna Hedenmark och analytiker Jennie Larsson, föredragande.

Lena Lindgren Schelin

Jennie Larsson

Extern digital kopia till:

Försvarsdepartementet, enheten för samhällsskydd
Försvarsdepartementet, rättssekretariatet

Intern digital kopia till:

Ledningsgruppens ledamöter
SRAT
TULL KUST
SEKO